

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . . . 29-—
za ostalo inozemstvo . . . . . 35-—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . . . 2-—
Ioprav prejema mesecno 170

Sobota, Izda:

Za celo let . . . . . 7-—

za Nemčijo celoletno . . . . . 9-—

za ostalo inozemstvo . . . . . 12-—

**Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6. III.
Rokopisi se ne vračajo; neizkrirana pisma se ne
sprejemajo — Uredniškega telefona štev. 74 —**

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v.
za dvakrat . . . . . 13 v.
za trikrat . . . . . 10 v.
za večkrat primeren popust.
Porabna opomila zahteva osmrtce 11.:
enos olipa po itvrsta po 18 vin.

Poslano:
enostolpna petitrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvezam se
delež in praznike ob 5 urah pop.
Redna letna priloga Vremi red.

Današnja številka obsega 4 strani.

Telefonska in brzjavna poročila.

POLJAKI IN RUSINI SE ŠE NISO PUBLIČALI. — POLJSKI MINISTRSKI KANDIDATI.

Lvov. Poljaki in Rusini se še niso približali. Poljsko kolo zdaj razpravlja o ministrskih kandidatih in je o teh več kombinacij. Dr. Leo naj bi postal finančni ali pa gališki minister; za mesto načelnika Poljskega kola pride v poštev dr. Glabinški; za gališko ministrstvo se imenuje tudi dr. Ernst Adam.

ČEŠKA - NEMŠKA SPRAVNA POGA-JANJA.

Praga. Oficijno se poroča, da se mladočehi in češki agrarci nameravajo udeležiti novih spravnih pogajanj, h katerim upajo tudi realiste pritegniti. Češki narodni socialisti in pristaši češke drž. stranke se pa pogajanji ne nameravajo udeležiti.

NADVOJVODINJA ZITA POVILA HČERKO.

Dunaj. Nadvojvodinja Zita je povila zdravo hčerko.

NAMERAVAN ODSTOP NADŠKOFA V OLOMUCU (?)

Brno. Češki listi trde, da namerava nadškof dr. Bauer odstopiti.

BOSANSKI SABOR.

Sarajevo. Bosanski sabor se je odgodil do 15. t. m.

GOSPOSKA ZBORICA.

Dunaj. Seja gospiske zbornice, v kateri ima priti zopet na vrsto zakon glede davka na osebno dohodnino, se vrši dne 7. januarja.

ZA ŽELEZNICARJE.

Dunaj. Železniško ministrstvo je železničnim ravnateljstvom naročilo, naj poduradnikom, ki že dolgo niso napredovali, priznajo izredno napredovanje pol leta do 2 let, vsled česar pridejo lahko v višji plačilni razred.

ZVIŠANJE PLAČ POMORŠČAKOM.

Dunaj. Glasom »Zeit« se je sklenilo zvišati plače pomorščakom.

NAŠI VOJAKI IZ ALBANIJE.

Trst. Včeraj so se vrnili semkaj iz Albanije vojaki 97. polka. Spomladi se vrnejo v Albanijo, kjer bodo opravljali posel obmejnih orožnikov.

SLABO ZNAMENJE.

Peterburg. Ministrski svet je za dobo enega leta prepovedal vsem listom prinašati katerokoli važnejšo vest vojaškega značaja.

PRINC WIED ODGODI SVOJE POTOVANJE V ALBANIJO.

Berlin. »Vossische Zeitung« poroča, da je princ Wied svoje potovanje v Albanijo odgodil, ker položaj v južni Albaniji še ni jasen in ker se tudi upirajo, da bi princ Wied bival v Draču, češ da bi bil tu preveč odvisen od Essad paše.

BULGARSKI EKSARH PROTIV UNIJE S KATOLIŠKO CERKVIJ.

Sofija. Bulgarski eksarh je izdal enciklico, v kateri ostro nastopa proti agitaciji za unijo bulgarske cerkve z rimsko. Eksarh pravi, da se ima Bulgarija za vse zahvaliti »svetemu pravoslavlju«. Bulgari bi onečastili spomin na trakijskih poljanah padlih junakov, ki so padli za sveto pravoslavlje, če bi se ne upirali gibanju za zvezo z Rimom. Eksarhat napoveduje unijatskemu gibanju najostrejši boj in konča z besedami: Čast Bulgarije je v pravoslavlju in slovanstvu!

ANGLIJA HOČE ABESINIU RES ANEKТИRATI.

Rim. »Tribuna« potruje, da Anglija nameri Abesinijo prejalec aktiati. Anglija je sicer že leta 1906. Fran-

cijo in Italijo sklenila tozadevno pogodbo. Ker pa se je v Abesiniji premembra na prestolu izvršila mirno, ni Anglija dozdaj še ničesar ukrenila.

VAŽNA ODKRITJA MAJORESCA O BALKANSKI KRIZI. — MAJORESCU ZAGOVARJA SVOJO IN DELOMA TUDI AVSTRIJSKO POLITIKO.

Bukarešt. V seji zbornice je ministr predsednik Majorescu odgovarjal na očitke liberalcev, ki so zahtevali, naj bi se bila Rumunija že od izpočetka balkanske vojske zvezala s Srbijo proti Bulgariji in naj bi se ne bila toliko ozirala na Avstrijo. sledče: Rumunija od Avstrije ni odvisna. S Srbijo se ni mogla zvezati proti Bulgariji, ker je že junija leta 1912 izvedela, da sta Srbija in Bulgrija sklenili medseboj zvezo proti Rumuniji in Avstriji. Avstrija je ves čas držala z Rumunijo in je Bulgariji že davnej povedala, da bo v slučaju rumunsko-bulgarskega konflikta stala na strani Rumunije. Če je Avstrija skušala Bulgariji sicer pomagati, nas to nič ne briga. Kar se tiče Nemčije, je trozvezo ostentativno obnovila. Napadi ogrske opozicije na Rumunijo ne smejo biti za našo politiko merodajni. Kar se tiče zahteve po reviziji bukareškega miru, sta jo tudi Rusija in Anglia zahtevali. Sicer se je Rumunija revizijo, v kolikor jo je Anglia želela, s tem izognile, da k bulkarskim mirovnim pogajanjem ni pozvala Turčije, zaradi katere je Anglia v prvi vrsti revizijo zahtevala.

SRBSKO-BULGARSKI OBMEJNI SPOR SE PORAVNA.

Belgrad. Ruski general Holmsen je došel v Belgrad. Zaslil sta ga Pašić in kralj. General odpotuje na srbsko-bulgarsko mejo, da si ogleda točko, o kateri nista Srbija in Bulgrija edini. Spor se v kratkem prijateljsko poravna.

SRBSKI KRALJ ODKLONIL PAŠIČEVU DEMISIJO.

Belgrad. (Uradno.) Kralj Peter je odklonil demisijo Pašičevega kabinet. Kralja sodi, da za nove volitve skupščine ni nikakega povoda.

SRBSKA SKUPŠČINA REŠILA ZAČSEN PRORAČUN.

Belgrad. Skupščina je z 88 proti enemu glasu odobrila začasen proračun za januar in februar in se radi pravoslavnih praznikov in radi občinskih volitev, ki se koncem januarja izvedejo, odgodila do 4. februarja. Opozicija se seje ni udeležila.

SODNA RAZPRAVA PROTIV BULGARSKIM GENERALOM.

Pariz. »Echo de Paris« poroča iz New Yorka, da je zveza amerikanskih plesalk sklenila, da ne sprejme pogodb, ki zahtevajo, da morajo z golimi nogami plesati tango. V newyorških operah so zato že plesalke pričele stavkat.

ARNAVTSKI ČETAŠKI VODITELJ RICA BEJ UMRL.

Belgrad. Umrl je Rica bej, ki je vodil arnavtsko protisrbsko vstajo minulo poletje.

PROTI ZNIŽANJU PREBIVALSTVA V FRANCIJI.

Pariz. Socialist Breton namerava v zbornici predlagati zavarovanje oženjenih, ki bi podpiralo rodbine in nagradilo vsako živo rojstvo. (Ne bo nič pomagalo, ker more francosko nenravnost preprečiti le živo katoliško moralno prepričanje, proti kateremu tudi socialisti najinfamnejše nastopajo in v Nemčiji pa tudi v Avstriji javno nastopajo za največjo nenravnost: znižanje rojstev med proletariatom.)

LAŠKI VOJNI MINISTER NEVARNO OBOLEL.

Rim. Bolezen laškega vojnega ministra Springardija se je poslabšala.

LAŠKI PRESTOLONASLEDNIK SE VKRCA ENO LETO NA LAŠKO VOJNO LADJO.

Rim. Na kraljevo željo se vkreca laški prestolonaslednik za eno leto na neko la-

sko vojno ladjo, ki bo z njim eno leto potovala.

UPOR KAZNJENCEV V KAIRU.

Kairo. V Duri, kaznilnici pri Kairu, so kaznjenci uprli. En kaznjenc je udaril paznika, nakar so še drugi kaznjenci pričeli paznika mrvvariti. Pazniki so nato pričeli streliati. Uprlo se je 1300 kaznjencev. Nevarno je ranjenih 19 peznikov in en čestnik; kaznjencev je 41 ustreljenih, 53 pa ranjenih. Kaznjenci so se uprli, ker so grdo z njimi postopali.

GRŠKA KUPI DVA DREADNOUGHTA.

Beroiin. »Lokal Anzeiger« poroča, da namerava Grška kupiti dva francoska dreadnoughta, ker so Turki na Angleškem kupili brazilske dreadnought »Rio de Janeiro«. Venizelos odpotoval zato v Pariz.

RAZPRAVA PROTIV POLKOVNIKU REUTERJU.

Strassburg. Polkovnik Reuterju so že izročili obtožnico. Povabljenih je k razpravi 120 prič. Polkovnik Reuter je obtožen, da je več časa nepostavno postopal in da je brez pooblastila zapiral v kleti vojašnice v Saverni meščane. Poročnik Schadt je obtožen grdega ravnanja z ljudmi in ropa svobode. Razprava bo več dni trajala.

DVA GENERALA V VENEZUELI UMORJENA.

London. V Caro (Venezuela) je ustretil general Urbina generala Gonçala; žena generala Gonçala je pa nato iz maščevanja generala Urbina ustreila.

BRAZILJSKA VLADA ZAPRLA PODADMIRALU.

Rio de Janeiro. Zaprli so podadmira Hueta Bacellarja, ker je obavil pismo, v katerem graja, ker je brazilska vlada prodala dreadnought Rio de Janeiro, ker to škodi ugledu Brazilije v inozemstvu in ugledu brazilske mornarice.

NEWYORSKE BALETKE PROTIV IZRODKOM TANGO PLESA.

Pariz. »Echo de Paris« poroča iz New Yorka, da je zveza amerikanskih plesalk sklenila, da ne sprejme pogodb, ki zahtevajo, da morajo z golimi nogami plesati tango. V newyorških operah so zato že plesalke pričele stavkat.

MORILKA KOLERA.

Sofia. Po službeni statistiki je kolera v obeh vojskah na Balkanu pobrala 80.000 ljudi in sicer 63.000 Turkov in Grkov, 12 tisoč Bulgarov in 5000 Srbov.

SNEŽNI VIHARIJ V ŠPANIJI.

Madrid. Na severnem in na južnem Španskem so divjadi snežni viharji. V Almeriji in Murciji je zapadel sneg kakor že ne 30 let. Toplomer kaže 15 stopinj pod nivo, v Madridu pa 10 stopinj mraza.

ŽENSKA POSNEMA PEGOUDA.

London. Angleška aviatka miss David je posnela uspešno vratolomne Pegoudove polete.

NOVI GRŠKI ZUNANJI MINISTER.

Atene. Novi zunanjji minister dr. Streil je došel v Atene.

ROPAR NA KOLODVORU.

Hamburg. Neznani ropar je ponoči napadel na postajo Barmbeck pri Hamburgu železničarja Vogelna, ki je nesel na ramo s 15.000 markami. Vogelnu je vrgel poper v oči, ga pobil na tla, mu močno iztrgal in odsel z njim. Roparja še niso dobili.

DVA PARNIKA PONESREČILA.

Bremerhaven. Iz Bolungavika (Izafjord) se poroča: dva ribiška parnika so ledene plasti stisnile. Parnika sta se potopila. Moštvo so rešili.

ZASTRUPLJENJE S KLOBASO.

Kolin. V Hasseltu se je s klobaso zstrupila neka delavska rodbina. Oče in ena hči ste že umrli, ostali se še s smrlio bore.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v.

za dvakrat . . . . . 13 v.

za trikrat . . . . . 10 v.

za večkrat primeren popust.

Porabna opomila zahteva osmrtce 11:

enos olipa po itvrsta po 18 vin.

Poslano:
enostolpna petitrsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, Izvezam se
delež in praznike ob 5 urah pop.

Redna letna priloga Vremi red.

EKSPLOZIJA V KRUPPOVI TVORNICI.

Essen. V Krupppovi tvornici je eksplozira plin. Dva delavca sta ubita; dva pa nevarno ranjena.

Kako so Ljubljanci varali.

Z vzornim mestnim gospodarstvom se ne bodo odslej liberalci menili več bahali. Komaj dea na magistratu nekaj tednov komisija deželnega odbora, že je župan moral priti s poročilom, v katerem priznava, da so bili ugodni proračuni in računski zaključki, ko je on sam zavzemal čast podžupana, fingirani na ta način, da so se nedostatki prikrivali z glavnimi raznimi fondov.

Mi ob tem položaju pač umevamo dr. Trillerjevo željo, ki jo je izrekel pri razpravi pri proračunu, »naj bi se nehalo leta 1914 z znanimi pritožbami«, češ, »da je to uničevanje mestne avtonomije«. Ravnino »pritožbarije« pa so dosegli, da je prišlo že vsaj nekaj luči v magistratno temo. S temi pritožbami se je pokazalo, da mestno avtonomijo najbolj tisti oškodujejo, katerim se niti mestnega občinskega sveta ne zdi vredno vprašati, ako smejo kaj mestnega denarja vzeti za ponesrečene operacije svojega »vzornega mestnega gospodarstva« in ki občini zapuste polno dolgov in prazne blagajne. Zato se bo pa s pritožbami, kadar bo treba, še nadaljevalo, da bodo Ljubljanci še bolj videli, kako jih je liberalna stranka na magistratu farbala in kako jih oškoduje Koncem starega leta se je že precej pokazalo — v novem letu se bo še več.

Dnevne novice.

Dr. Ignacij Žitnik †. Glavni urednik belgrajske »Straže« g. Šijački nam je o priliki dr. Žitnikove smrti poslal naslednjo brzojavko: Globoko gažen vsled smrti uglednega rodoljuba in prijatelja dr. Žitnika izrekam iskreno žalje nad težko izgubo slovenskega naroda. Slava njegovemu spominu!

Domovinsko varstvo. Ob priliki reorganizacije Deželne zveze za tujski promet na Kranjskem se osnuje v zvezi z novim zavodom za tujski promet in turistiko posebna centrala za domovinsko varstvo. Pri občnem zboru Deželne zveze za tujski promet dne 22. decembra 1913 se je soglasno sklenilo, da se to društvo razide oziroma fuzionira z novim deželnim zavodom, ki se osnuje v enak namen. Pri tem novem zavodu imajo zastopstvo tudi mesto Ljubljana, trgovska in obrtniška zbornica, ter jamska komisija v Postojni. Po pogajanjih z ministrom za javna dela dr. Trnko, se je posrečilo dobiti državno subvencijo tudi za domovinsko varstvo. Da se upravni stroški zmanjšajo, se je domovinsko varstvo priklopilo organizaciji za tujski promet. Ta zadeva je posebne važnosti pri tujskem prometu, ker mika in vabi posebno tujca. V delokrog domovinskega varstva spada varovanje obstoječega krajevnega in pokrajinskega znčaja, zgodovinskih znamenjev, narodne hišne oprave ter domačega stavbnega sloga, ohranjanje in probuditev domačih šeg, posebno narodnih noš, gojitev domače glasbe in narodne pesmi, zbiranje predmetov domače umetnosti in probuditev obriti v domačem slogu. Drugod delujejo na tem polju posebna društva že celo vrsto let, posebno na Češkem, Bavarskem in Francoskem. Otvoritvena seja nove organizacije za tujski promet in domovinsko varstvo se vrši v deželnem dvorcu dne 7. januarja t. l. — Zdi se nam, da bo novo društvo težko kos vsem društvenim zadevam. Tujski promet kot tehnična ni gospodarska zadeva in domovinsko varstvo kot narodno kulturna umetniška stroka sta si že po svoji naravi tako različni, da bo težko oboje v enem društvu združiti, da ne bi ena ali druga stran trpela. Že sestava odbora kaže, da bo težišče društva v tujskem prometu. Svetovali bi, da bi se izbral v društvu poseben odsek, v katerem naj bi se, pritegnili razni strokovnjaki, poznavatelji narodne kulture in umetnosti, posebno možje, ki so v domovinskem varstvu in njegovih vprašanjih doma.

+ Iz seje deželnega odbora kranjskega, dne 3. januarja 1914. Vzame se na znanje, da je cesar potrdil sklep dež. odbora o pobiranju doklad od 1. januarja t. l. — Dovoli se deželni prispevki za regulacijo Narinskega potoka in opetovanje naprosi vlado za zvišanje državnega prispevka. — Prošnja mestne občine novomeške za odpis dolga pri vodovodu se odkoni. — Sklene se štatut nove deželne zveze za tujski promet in turistiko na Kranjskem, s katero je združeno tudi centralno mesto za domovinsko varstvo. V glavnem odbor se imenujejo: Dr. Benedik Janko, Josip Anton grof Barbo, Černe Michael, hotel Petran, Grebenc Oton, c. kr. prof. na drž. obrtni šoli, dr. Vinko Gregorič, dr. Gruden Josip, Janc Florjan, hotel Bastl, Jarc Evgen, Kenda Josip, hotelir v Kamniku, Lindtner Henrik, Markež Ivan, hotelir, dr. Papež Franc, Perko Andrej, jamski oskrbnik, Piber Ivan, dež. poslanec, Pogačnik vitez Josip, dr. Praunseis Alojzij, dr. Ivan Šusteršič, Windischgraetz Hugo Werland knez, Avguštin Zajc, gostilničar. Dalje ste imenovana od c. kr. poljedelskega ministrstva c. kr. ministerialni svetnik dr. Ernst baron Wetschl, od mestne občine ljubljanske obč. svetnika Jan Ružička in Ubald pl. Trnkoczy, od trgovske in obrtnice zbornice pa Ivan Schrey. — Velika dež. vinoreiska razstava se določi

za leto 1915. Letošnje leto se porabi za priprave. — Dovoli se 50% dež. prispevki k zgradbi ceste Knežak — Bač, ako sklene cestni okrajni odbor okrajni prispevki, da se zgradi kot dež. cesta II. vrste. — Odaja dobave gramoza za triletno dobo, ki jo je sklenil bivši cestni okrajni odbor v Postojni, se razveljavlja v naroči novemu cestnemu okrajnemu odboru, da razglasli novo dražbo. — Na prošnjo interesentov za komisacijo zemljišč v Vrbovem se odpolje dež. uradnik, da interesente v tej zadevi pouči.

+ Iz orlovske organizacije. V dneh od 27. do 31. dec. se je vršil v Ljubljani telovadni tečaj »Zvezze Orlov«. Udeležilo se ga je 80 telovadcev in bilo zastopanih 61 odsekov. Vse dneve so fantje neumorno vzirali na svojem mestu in pokazali, da se za resno delo ne boje nobenih žrtev. Dan za dnem od 8. do dvanajstih in od dveh do osmih, to resni bila malenkost. Velika Unionova dvorana je bila letos premajhna, za kar gre vsekakor hvala lepemu, bogatemu programu. V nedeljo se je vršil v verandi prijeten fantovski večer, kjer se je izročila častnemu članu »Zvezze Orlov« br. Ivanu Podlesniku lčni diploma. Med zabavo in lepimi mladostnimi govorji je hitro minil večer. Zadnji dan tečaja je pokazal lepe uspche, ki jih je dosegel duša celega tečaja br. Peterlin. Strah in bojazen, s katero so marsikoga navdajale težke nove proste vaje, sta bila na naše veselje neupravičena. Premagali so hitro vse težkoče in so jih ob sklepu tečaja proizvajali z lahkoto, kot bi se jih vadili že celo leto. Isto izurjenost so pokazali pri obligatnih vajah s palicami, ki so za prvo leto vsekakor pretežke in dosegli višek v elegantni četrti sestavi. Vadili so tudi vaditeljske vaje, vaje za naraščaj. Orodna telovadba žal tudi letos ni prišla do besede. Nekaj posebnega in koristnega so bila predavanja gg. zdravnikov dr. Primšarja, dr. Viranta in dr. Ješeta o prvi pomoči v nezgodah. Zelo aktualno je bilo tudi predavanje br. Jos. Pirca o gojivju naraščaja. Želeti bi bilo, da se vsa predavanja priobčijo v »Mladost«. Zvezin predsednik brat dr. Lovro Pogačnik je v sredo opoldne zaključil tečaj, zahvalil se vsem, ki so pomagali, da je tečaj tako dobro uspel in pozival fante k novemu delu v novem letu. Fantje! Bogati ste odšli domov. Porabite to svoje bogastvo v korist in na predek naše mlade Orlovske organizacije! Nazdar!

+ Osebna vest. Prihodnjo sredo dež. odbornik dr. Lampe ne bo uradoval.

+ Liberalno gospodarstvo. Iz Notranjskega se nam piše: Pravi zgled liberalnega gospodarstva je bil doslej cestni okr. odbor v Postojni. Zadnji dokaz svoje liberalne nesposobljenosti so ti gospodje še podali, preden so odstopili. Ker je volilev odbornikov po novem cestnem zakonu vedno odločila proti liberalcem, so hoteli vezati novi cesini odbor. Preden so odstopili, so sklenili oddajo gramoza kar za tri leta naprej po neprimereno visokih cenah. To je res nečuvano. Pričakujemo, da dež. odbor tem magnatom pove svoje mnenje. Saj so ravno ti ljudje najbolj agitirali z očitom, da dež. odbor denar zapravlja. Tu se pa vidi, kdo zapravlja javni denar!

— Umrl je, kakor nam brzojavlja iz Kranja, vpojeni župnik Anton Može. Pogreb bo jutri ob četrtni na 4. uro popoldne.

— »Kmečki strah« na Štajerskem, o katerem se še danes ne ve, kdo in kakšen je, — bo imel čez zimo mir vsaj pred birokracijo. Po posvetovanju vseh prizadetih uradnih faktorjev je namreč štajersko namenskištvo sklenilo, da se zaenkrat opuste vse policijske varnostne odredbe in se komisar dr. Hoffer vrne k svojim prejšnim uradnim opravkom. Utemeljuje to s tem, ker z nastopom zime »žal« še vedno neznana zver ni prišla v nižje ležeče kraje, kakor se je pričakovalo, marveč je ostala visoko gor na Koralpi, kjer sedaj trga edino-le divjačino. Lovske odredbe se prepuščajo določnim lešnikom lova. To so jari, ti nemški Štajerci!

— Zimski šport v Bohinju. Krasno solčno vreme, 6° pod ničlo, sa kališče, dr. ališče v izbornem stanu, smuči povsod. V nedeljo je pripeljal posebni vlak iz Trsta nad 200 sankačev in smučarjev, tudi jutri bode vozili ta vlak in obeta ugodno vreme za vse vrste zimskega sporta velikanski obisk.

— S pošte. C. kr. poštni nadoficial R. Janda v Trstu, in c. kr. poštni oficiali: Jožef Debelak na Dunaju, G. Sančin v Trstu pa L. Smolič v Pulju so u-mirovljeni.

— Naznarevaleci hude zime? Iz Adlešič, 3. jan. V »Slov.« št. 294, ste po-ročali o redkem gostu na Kranjskem, namreč o peganih, ki so se prikazali na Gorenjskem. Naj Vam naznanim, da so se pojavili tudi v Beli Krajini. Prvih 6 sem jih videl 21. dec., drugo jato kakih 12 do 15 pa danes zjuril. Tudi drugi ljudje so jih opazili in pravijo, da takih ptic pri nas se niso videli. Nekdo

jih je videl v sredo kakih 30. Morda naznanja njihov prihod v naše kraje res hudo zimo. Danes zjutraj smo imeli — 8° C. Tui kalini, ki se k nam redko kdaj zaselijo, so se pojavili pri nas letos, kakor sem že večkrat opazil, v obilnem številu. Morda je tudi te prignala slutnja pred hudo zimo.

— Silen vihar v Mostaru. V soboto je tu divjal silen vihar. Izvrnil je veliko dreves, razkrival strehe in rušil dimnike.

— Streljanje na sv. večer. Ključavničarski vajenec iz Jurke vasi Jože Horvat, ki dela pri Zibertu v Žabji vasi, je na sv. večer s svojo enocevko streljal. Staro puško je preveč s smodnikom nabil in se mu je razpletela. Odneslo je fantu levo roko v prstih. Se isto noč so mu jo v bolnišnici amputirali v členku.

— Frostovljeno gasilno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano priredi jutri 6. t. m. svojo predpustno veselico v čitalniški dvorani pri »Cebavu«. Na sporednu je velezabavna burka »Ponesrečena coprnija« in petje mešanega in moškega zborja. Vstopnina za osebo 40 vinarjev. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

— Domačim našim američanskih izjencev! Pozor pred lopovil! Iz Sibina nam pošiljajo dopisnico s tiskano nemško vsebino, ki jo je prejela neka kmečka žena, ki ima moža v Ameriki; dopisnica se glasi teko-le: »Št. 684447 L. R. št. 194. (Even-tuelno prosimo za navedbo števil.) Knauth Nachod & Kühne, Lipsko, 12. dec. 1913. Naj prejme Urša Lazar, Kote št. 19. počta Rače na Štajerskem. Ako pričakujete denar iz Amerike, prosimo, da nam nemudoma pošljete: 1. dotično pismo, ki Vas o tem obvešča, z ovojem vred, ki nosi američanski poštni pečat, — ali pa 2. naznani listek oziroma pobotnico, ki jo je pri vplačilu dobil ameriški odpošiljalec, na vsek način pa številko naznanih listka in datum, ter dalje, koliko denaria pričakujete, od koga in iz katerega kraja v Ameriki, da moremo na tej podlagi doagnati Vašo upravičenost do prejema. Poslane listine Vam kasneje na željo vrnetimo. Odgovorite nam nemudoma, ker bi se morali drugače v tej zadevi obrniti v Ameriko in bi bili eventualno prisiljeni denar vrniti nazaj v Ameriko. — Knauth, Nachod & Kühne, Lipsko.« Ni dvoma, da se je nekje organizirala lopovska družba, ki ima namen na tak-le predzno-neumen način pouzmati krvave žulje američanskih izseljencev. Vsi poklicani činitelji naj na to sleparstvo opozore domače naših Amerikanecov, da ne bodo sedli na ta lim.

— Pretep. Na Trebelnem so na novega leta dan pili v gostilni Antonu Pera, Franc Pungerčar, Anton Florjančič in drugi pobeljni. Ko jim je vino glave razgrlo, so se začeli kregati. V prepri se je umešal tudi oženjeni Janez Gorenc iz Trebelnega, ki je bil napaden od Franceta Pungerčarja. Vsled tega zgrabi za motiko in oplezi Pungerčarja z motiko po glavi, da mu je prav veliko in nevarno rano prizidal. Oj ta alkohol!

— Ceno meso. Pred božičem se je dobito v Mokronogu meso po 80 vin. kilogram. En mesar je prodajal meso celo po 72 vin. Vsled silnega navala je moral zaklati šest goved, da je zadostil vsem kupcem. Po praznikih se je pa cena mesu zopet zvišala na 1 K. 20 vin.

— Nova orožniška postaja. Na Gornji Poljskavi smo dobili sredi decembra novo c. kr. orožniško postajo s tremi možmi. Pripada jim razen domačih štirih občin še cela Šmartinska župnija in občina Pokače.

— Orožniki ustrelili dijaka. V gimnaziji v Karlovcu je do 6. gimnazijalnega razreda študiral mladenič Ivan Pap. Radi bede je moral nato obisk šole prekiniti in nadaljevati nauke kot eksistent. Prehranjeval se je na ta način, da se je s kolesom vozil po deželi okrog duhovčine, učiteljstva in drugih premožnejših ljudi, ki so mu radi dajali podporo v jel in denarju. Pap je imel vedno pri sebi vsa potrebna šolska in druga izkazila in je bil splošno znan kot priden in nadarjen dijak. 22. t. m. je na svojem potu došpel v Grgurevce, kjer je orožniška postaja. Orožniki so Papa opazovali, ko je obiskal razne hiše, a so ga pustili v miru. Ko se je pa Pap na kolesu odpeljal proti Mitrovici, sta dva orožnika stekla za njim in ga začela klicati, naj počaka. Pap se za to ni zmenil, nakar sta orožnika začela streljati; zadet v obe nogi se je Pap zvrnil s kolesa. Orožniki sta nato pregledala njegove listine in se prepričala, da sta nedolžnega ranila. Htiro sta šla po voz, ki naj bi Papa prepeljal v bolnico v Mitrovico. Vsled silnega mraza so pa Papu rane vnele ter je ubogi mladenič že na potu umrl. Proti orožnikoma je že uvedena preizkava.

— S pošte. C. kr. poštni nadoficial R. Janda v Trstu, in c. kr. poštni oficiali: Jožef Debelak na Dunaju, G. Sančin v Trstu pa L. Smolič v Pulju so u-mirovljeni.

— Naznarevaleci hude zime? Iz Adlešič, 3. jan. V »Slov.« št. 294, ste po-ročali o redkem gostu na Kranjskem, namreč o peganih, ki so se prikazali na Gorenjskem. Naj Vam naznanim, da so se pojavili tudi v Beli Krajini. Prvih 6 sem jih videl 21. dec., drugo jato kakih 12 do 15 pa danes zjuril. Tudi drugi ljudje so jih opazili in pravijo, da takih ptic pri nas se niso videli. Nekdo

doma veliko skoptično predavanje o božnosti katoliške vere na Balkanu. V izvirnih umetniško barvanih slikah se bodo pojasnila prizorišča najnovnejših dogodkov v Črnigori, Srbiji, Macedoniji, Bulgariji in Turčiji; v okviru najnovnejših dogodkov se bo z mnogimi krasnimi slikami pojasnilo življenje in trpljenje balkanskih katoličanov in njih upanje v boljšo bodočnost. V zanimivih slikah se bo predstavilo delovanje slovenskih usmiljenk v Odrinu, v grški in srbski Macedoniji. Predstavili se nam bodo naši dopisniki Ivan Bonev, P. Hristov in M. Ustičkov ter nam pripovedovali, kaj so v zadnjih mesecih doživelj. Vstopnina: sedež I. vrste 60 vin., sedež II. vrste 40 vin., stojšča 20 vin. — Predavanje se bo ponovilo v četrtek ob pol 8. uri zvečer.

— Katoliško gibanje med Bulgari zbuja veliko pozornost; to gibanje se bo z mnogimi slikami pojasnilo pri skoptičnem predavanju dne 6. in 8. januarja.

— V Rokodelskem domu je jutri, na praznik sv. Treh kraljev, ob 6. uri zvečer Božičnica katol. mladeničkega društva. Na sporednu je tamburje, petje in igra »Očetova klečev«. Zaradi važnosti društva v naši organizaciji vabimo k prav obilni udeležbi.

— Šentjakobsko prosvetno društvo ima jutri ob 6. uri zvečer občni zbor. Ustanovi se tudi Orel.

— Šentjehetski sestanek — v sredo, dne 7. jan., ob petih popoldne. Razgovor o Pichlerjevi knjigi »Kath. Religionsbülein« bo vodil prof. Kržič.

— Umrl je danes v bolnici Pavel Skale, absol. trg. akademik in sin ravnatelja klavnic.

— Podružnica Ljubljana I. avstr. društva drž. uslužbencov priredi kakor smo že zadnjici počrčali, dne 10. januarja 1914 ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« s sodelovanjem orkestra c. in kr. vojaške godbe pešpolka štev. 47 grof Beck v Gorici, svojo letosno predpustno začetek se je pričelo z razpošiljatvijo tozanih vabil. Naj bode tem potom rečen, da ni vstop dovoljen samo povabljenim, več je vsak dobro došel. Naj tudi on teremu se pomotoma ni vabilo dost do oprosti. Začetek je točno ob 8. uri čer. Odbor se najtopleje za mnogo obisk priporoča. Vstopnina znaša za bo 1 K. Obleka je promenadna.

Zadnje vesti.

NOVA VLADA V RUMUNIJI.</h3

sama se je polila s krvjo, potem pa poklicala ljudi v svojo sobo. Tako je sleparila ljudi, dokler jo ni razkrinkal salezijanec dr. Valjavec. V vodiškem župnišču ni sprejemala denarja, ker je to njej in svojim ljudem vodiški župnik zabranil. Proti domačemu gosp. kaplanu je spletkarila, kar je mogla, ker sleparici ni verjel in je bil skrajno rezerviran naproti njej. Priopovedovala je, da so dajali denar za sv. maše ali sami ali pa tudi njej. Očitane goljufije je priznavala. Ljudje so se trgali za vodo, v kateri se je njen perilo pralo. Vporabljali so jo kot notranje in zunanje zdravilo; eden je celo testo s to vodo zmešal. Johanca je po proglašeni razsodbi po kratkem premišjevanju izjavila, da se ne pritoži in je takoj kazen nastopila.

Ta razprava je dognala sledče: Ivana Jerovšek je sleparila na lastno pest in ni o njeni slepariji nihče vedel. Vsi razsodni ljudje so imeli njen trpljenje deloma za boleznen deloma za histerijo. Cerkveni krogi so se Johance kar mogočo ogibali. Benediktinke na Reki so jo spodile, in kapucini na Reki so jo spodili. Pater Bernard sam je izjavil, da je njen trpljenje bolezen in histerija. Po zatrdilu Johance samej je nadškof Stadler ni ničesar verjel in sam zatrdil, da se take stvari ne gode.

Iz izpovedi prič z Reke posnemamo, da kapucini izvzemši p. Cirila obtoženki njenih sleparij niso verovali in da so jo tudi kapucini z Reke spravili. Iz Marijinega Doma na Reki so obtoženko spodili, ker je spletkarila in hujskala članice Marijine družbe eno proti drugi. Benediktinke na Reki so obtoženki službo odpovedale, ker je preveč imela znanja in se ni pokorila. Na Reki jo je žena peka Možeta vrgla iz stanovanja, ker je bila z njenim možem preveč prijazna.

Vodiški župnik je začetkom dvomil, a pozneje je o tem več čul od resnih ljudi, in je sam veroval, da je obtoženka stigmatizirana. Prepovedal je jemati denar od ljudi. Tudi za sv. maše od ljudi denarja ni hotel sprejemati. Sam ji je dal 20 do 50 K, kupil ji je tudi stroj za pletenje nogavic. Vodiški kaplan ni sploh veroval v »čudež«. Obtoženka je bila manj kako huda. Salezijancu dr. Valjavcu se je čudež sumljiv zdel. Z neko gospo, ki jo je zato napravil, je stopil v sobo. Odkril je odejo in našel ob nogah steklenico s krvjo, ki mu je ni hotela izročiti in jo je mogel s silo iztrzati.

Razprava je dognala, da je bilo pisarenje liberalnih listov, da je duhovščina to sleparijo v svet spravila iz dobičkarje, infamna laž. Duhovščina se sploh ni vmesovala veliko v te sleparije in je tudi skoro enoglasno povdarjala, da vodiški Johanci ni verjeti. Na svetu je pa veliko praznovernih in radovednih ljudi in teh tudi na Kranjskem ne manjka. Večinoma so bile ženske, ki so postale žrtve te sleparice. Kaj hočemo, sleparije so razne vrste; eni sleparijo z denarjem! Johanca je s krvjo. Duhovščina se je pri teh komedijah držala čisto korektno. Neprevidno je pa bilo to, da je gosp. župnik v Vodicah seveda v dobrini veri pustil, da se je godilo to v župnišču in se je na ta način v lahkovernih in praznovernih ljudeh vzbudila slutnja v resničnost teh produciranj. Nauk iz vse zadeve je: pri takih zadevah energično vmesete se in takoj temeljito preiskati.

Liberalce je ta konec te smešne komedije naravnost razočaral. Namesto političnih profitov je ta obravnava dokazala, da so se lagali in duhovščino obrekovali.

Korespondent

(Slovenec) zmožen slovenske, hravtske in srbske korespondence z hitro in lepo pisanju ter drugih pisarniških del zeli vstopiti v kakršnokoli pisarno v Ljubljani za neznavno plačo. Sprejme tudi 2 do 4 ure na dan. Ponudbe pod »Slovenec Poste restante Zagreb I. do 8. jan. 1914. 4010

Zanesljivo dobro

blago za moške in ženske obleke najdete 3428

„Pri Škofu“

Ljubljana zraven škofije. (Fazite na podobo škofa pri vhodu.)

U prvem nadstropju je veliko skladišče izgotovljenih oblek.

Najstrožja kritika potruje

popolno čistost in pristnost jedilne masti „Ceres“. Druge masti vsebujejo dostikrat do 15% vode ali drugih primes, jedilna mast „Ceres“ ne vsebuje ničesar enakega. Kdo kupi 1 kg jedilne masti „Ceres“, kupi v resnici 1 kg čiste masti. Pri vporabi se vzame vedno 1/4 jedilne masti „Ceres“ manj nego kake druge.

Izurjena

2 tesanj

ki znata postaviti ostrešje, se sprejmeta takoj za dobo enega meseca pri stavbeniku EMILU SCHMIEDU v Malem Lošinju, Istra. Plača do 6 kron.

Posestvo

obstoječe iz 12 oralov (johov) travnikov, go-spodarskega poslopa, hlev za 15 krav in 3 konje, kegljišče, lope za seno, gostilniško koncesijo, vse občinski cesti, 1/4 ure (peš) od Ljubljane oddaljeno, se poceni proda. Naslov pove upravnštvo pod št. 67.

Idealen izdelek ribjega olja

je in ostane že skoro 40 let slavno znana Scottova emulzija ribjega olja

V njej se nahajajoče najfinje ribje olje se na Scottov način razstavi v drobne kapljice in tako priredi tudi za najslabši organizem lahko prebavljivo, da se vsaki posamezni del te bogate redilne snovi popolnoma prebavi. Ako se še pomisli, da je Scottova emulzija slastna kot smetana, potem je lahko razumljivo, da zavživa rado ta preparat staro in mlado. 10 All bili mora prista Scottova emulzija. Cena originalni steklenici z K 50 v. Dobri so v vseh lekarnah. Kdo pošlje 50 v. v znakih na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII, in se skliceje na tu časopis, so mu pošlje za pošk. 1 stekl. pot. lekarno.

Franc Demšar
javlja v svojem in v imenu vse rodbine, sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogučni poklical k Sebi preblago iskrenoljubljeno sestro, svakinjo in teto

Ivano Demšar

ki je danes, dne 2. prosinca v 57. letu svoje starosti mirno v Gospod zaspala.

Pogreb nepozabne ranjene bo v pondeljek, t. m. ob 9. uri dop. na župnišču pokopališče na Trati.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Janeza Krstnika na Trati.

Nepozabno pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Stranska vas, 2. prosinca 1914.

59

organista in cerkovnika v Ilhanu

Dohodki: Za 13 mernikov njiv posevne, ajdova bira, travniki, v denarju 160 K. Za ustanov. sv. maše, perilo, štolnine okoli 250 K, prostostanovanje. Prednost imajo Cecilijanci-rokodelci.

Župni urad v Ilhanu,
p. Domžale.

65 Rabljena, a dobro ohranjena Wertheimova

lagajna

se kupl. Ponudbe s ceno sprejema upravnštvo Slovence".

64

Mlad

kovaški pomočnik

mirnega značaja išče primerne službe. Najraje kje na deželi. Kdo, pove upravnštvo našega lista pod št. 3939.

Izjava!

Obžalujem in preklicujem, kar sem govoril sredi meseca decembra 1913 o č. g. Ivanu Čebašek, župniku v Polhovem gradcu, ker mu ne morem glede njegovega uradovanja kot župnika in njegovega zasebnega življenja prav ničesar slabega in napacnega predbacivati.

Prosim ga tem potom odpuščanja in se mu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne obtožbe, katero je naperil proti meni pri okrajnem sodišču v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1914.

Blaž Camernik
p. d. Jernejčik iz Polhovega gradca.

Strokovni zdravnik za očesne, ušesne, nosne in vratne bolezni

dr. J. Pogačnik

zopet ordinira

(10-11 dop. in 1/2-3-1/2-4 pop.)

60

Adalbert Pučnik

Anica Pučnik, roj. Fock

poročena

Kranj, dne 3. januarja 1914.

Brez posebnega obvestila.

Zimski šport v Bohinju je otvoren.

V Bohinjski Bistrici sanjanje na sanklišču Belvedere, drsalische v Danici, Smuški šport, Šilitaža do jezera. Sportni vlaki z znižanimi cenami na progi Trst — Gorica — Bohinjska Bistrica — Bled. Znižani sportni vozni listki zanedelje in praznike za proge Ljubljana — Jesenice, Jesenice — Bohinjska Bistrica, Trst — Gorica — Jesenice pri Deželnih zvezah za tujski promet v Ljubljani, Trstu in Gorici.

Oficjalna brzjavna vremenska poročila vsak dan pred nedeljo in praznikom v Ljubljani v Tourist-Office, v trgovini Magdič, Kleinmayr & Bamberg, F. M. Regorsiek, v Kranju: na kolodvoru.

Podrobna pojasnila v Tourist-Office v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6. Hoteli v Bohinjski Bistrici: Rodica, Markeš, Triglav, Pošta, Mencinger, Bevc. Več drugih gostiln.

Bufet na sanklišču Belvedere.

Razglas.

Podpisani cestni okrajni odbor v Št. Vidu nad Ljubljano razpisuje službe deželnih cestarjev za:

1. občino Šmartno pod Šmaro goro,
2. občino Dobrava pri Ljubljani,
3. občino Vič pri Ljubljani.

V teh občinah bivajoči prisilci imajo prednost. Prošnje naj do

15. januarja 1914

pri cestnem okrajnem odboru vlože.

Cestni okrajni odbor v Št. Vidu nad Ljubljano,

dne 2. januarja 1914.

61

Ženini in neveste!

Poročne prstane in primerna poročna darila kupite najbolje in najceneje pri tvrdki

F. ČUDEN

Ljubljana

samo Prešernova ulica št. 1.

Cenik s koledarjem 1914 poštnine prosto.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

Ta denarna loterija

vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 krov.

Glavni dobitek znaša: 3715

200.000 krom

Srečanje se vrši javno na Dunaju dne 22. jan. — Srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III, Vordere Zollamtstrasse 5, v loterijskih kollektrah, tobacnih trgovkah, davčnih, poštnih, brzolavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Igrali načrti za kupce zastonj. Srečke se pošiljajo poštnine presto.

Od generalnega ravnateljstva c. kr. državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Kolesarjen

zaštonj

shrani kolesa čez zimo v primernem, proti požaru zavarovanem prostoru. V potrebi razdre tudi ležišča in natančno pregleda, nadomesti obrabljeni dele z novimi, temeljito presnaži ali popolnoma prenovi po primerno najnižji ceni

3709

ANA GOREC - LJUBLJANA

Specjalna trgovina s kolesi in deli Marije Terezije cesta 14 (Novi svet, nasproti Kolizeja).

Pelerine

dežne plašče, obleke, zimske suknje, različne žametne, plišaste in sukne v vrhne jopice za ženske v veliki izbiri in zmerni ceni

,Pri Škofu“
Ljubljana,
Pred Školijo št. 3

Medarska ulica, zraven Školje.

Priporoča se prečasti duhovščini in slavnemu občinstvu
Cenik na zahtevo brezplačno. 3429

Lepa prilika!

Prodam

! AVTOMAT!

Iep, izvrsten in nepoškodovan; cenim ga 500 K in prodam zaradi selitve. — Natančen dogovor v Naklju pri Mar. Šink, gostilničarki, Gorenjsko.

Proda se vsled preselitve

klavir in harmonij

amer. sist. z 10 registri po nizki ceni.
Obrniti se je na „Lyra“, poste restante

Ljubljana.

42

500 kron!

Vam plačam, ako Vam moj uničevalec „RIAMAZILO“ ne odpravi Vaših kurjih očes bra dava in trde kože v treh dneh brez bolečin. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1—, 3 lončki K 2-50. Na stotine po hvalnih in priznalih pisem. 3642

Kemeny, Kaschau (Rasso) I.
Poštni predal 12/160, Ogrsko.

Absolvent

Slov. trg, šole, zmožen slovenske in nemške stenografije ter strojepisja

išče primerne službe.

Več je tudi v trgovini s specerijskim blagom, koder je pripravljen službovati začasno kot trgovski pomočnik. — Naslov pove upravnštvo lista pod štev. 3928.

Išče se

UČENKA

poštenih staršev, stara nad 14 let, ki je dovršila štiri ali več razredno šolo in ima veselje do trgovine z mešanim blagom. Vstop takoj. Vinko Ambrožič, trgovec, Gor. Logatec.

Proda se takoj ceno

čevljarska delavnica

z mnogo odjemalcji, 2 stroja, kopita in sploh vsa oprava in čevljarsko orodje. Lokal lahko obdrži kupec, ki ima lepo priliko, da se osamosvoji. — Naslov pove upravnštvo „Slovenca“ pod štev. 3999.

c. kr.
**kmetijska družba
kranjska**
v Ljubljani (ustan. 1767. l.)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejemajo družbeno glasilo »Kmetovalce« zastonj.

Kmetovalec
s prilogami
Konjarcet in Perutninar
(XXXI. letnik)

je najstarejši, naobširnejši in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobenem slovenskem kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredok. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročina je 4 K na leto. Za ude kranjske družbe zastonj. Posamezne številke zastonj na ogled.

**Gospo-
darske
potreb-
ščine,**

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.